

آموزش خط تحریری و نستعلیق

علاءالدین^۱، محمود صادقی^۲، مرتضی زارعی^۳

www.ketab.ir

۱. ابواب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش مهر

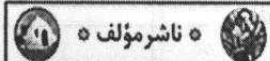
۲. ابواب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش گلد دار، گروه علوم تربیتی، واحد گلد دار، ایران

۳. ابواب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش گلد دار، گروه علوم تربیتی، واحد گلد دار، ایران



سرشناسه	کرمی، علی، ۱۳۵۵، مرداد
عنوان و نام پدیدآور	آموزش خط تحریری و نستعلیق / علی کرمی. محمود صادقی، مرتضی زارعی
مشخصات نشر	مهر: ناشر مؤلف، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	ز، ۱۲۱ ص.: مصور (بخشی رنگی).
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۰۶-۵۳۲۹-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	خوشنویسی - راهنمای آموزشی
موضوع	Calligraphy—Study and teaching
موضوع	خط نستعلیق - راهنمای آموزشی
موضوع	Writing. Nastaliq —Study and teaching
شناسه افزوده	ادقی، محمود، ۱۳۷۰-
شناسه افزوده	زارعی، مرتضی، ۱۳۷۳-
رده بندی کنگره	Nk ۳۶۳۹ / ۲۳ ق ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	۷۶۵ / ۶۰۰
شماره کتابشناسی ملی	۴۹۱۳۵۱

آموزش خط تحریری و نستعلیق



علی کرمی ۹۱۷۷۰۹۳۵۱۶

نویسندگان	علی کرمی، محمود صادقی، مرتضی زارعی
ناشر	ناشر مؤلف
تیراژ	۲۰۰۰
نوبت چاپ	اول
تاریخ چاپ	۱۳۹۶
چاپ	اطلس
قطع	رحلی
تعداد صفحات	۱۰۴
قیمت	۲۵۰۰۰۰ ریال
شابک	۹۷۸ ۹۶۴ ۰۶ ۵۳۲۹ ۲

آدرس: استان فارس - شهرستان مهر، دهستان اروندان، خیابان امام خمینی، کوچه ۶
 ایمیل: alialamarydasht@gmail.com | تلفن: ۰۷۱۵۲۸۳۲۵۹۰ - ۰۹۱۷۷۰۹۳۵۱۶

فهرست مطالب

۴	پیشگفتار
۶	فصل اول
۶	کلیات
۷	ابزارشناسی
۷	قلم نی
۹	روش تراشیدن نوک قلم نی
۱۰	دوات
۱۰	لیقه
۱۰	قلدان
۱۱	خط تعلیق یا ترسل
۱۲	کاربرد خط تعلیق
۱۲	وجه تسمیه خط تعلیق
۱۳	خط تعلیق در محاکه شاعران
۱۴	مشخصات خط تعلیق
۱۵	تاریخچه خط تعلیق
۱۶	پدیده آوردن دکان خط تعلیق
۱۷	اساتید خط تعلیق
۱۸	دوران معاصر خط تعلیق

۱۹	خط نستعلیق
۲۰	نام گذاری خط نستعلیق
۲۰	ویژگی های خط نستعلیق
۲۱	کاربرد خط نستعلیق
۲۱	تاریخچه خط نستعلیق
۲۴	برخی از منتقدین و مدافعان صاحب نام
۲۶	فصل دوم
۲۶	آموزش خط و تمرین نوشتن
۲۷	درس اول: الف
۲۷	درس دوم: حرف تحت کشیده مانند ب
۲۸	درس سوم: د ذ و
۲۹	درس چهارم: خ ح ج چ
۳۰	درس پنجم: ر ز ژ
۳۱	درس ششم: س ش
۳۱	درس هفتم: ص ض ط ظ
۳۲	درس هشتم: و ایر یا ق و ح
۳۳	درس نهم: ع غ
۳۳	درس دهم: ف ق یا حروف سرپه
۳۴	درس یازدهم: ک گ
۳۵	درس دوازدهم: م

درس سیزدهم ۳۵

درس چهاردهم ۳۶

درس پانزدهم کیده ها ۳۶

فصل سوم ۳۹

نمونه متن خوشنویسی جهت تمرین ۳۹

منابع و مأخذ ۹۸

الف: منابع فارسی ۹۸

ب: منابع لاتین ۱۰۰

بی‌مکلف

آشنایی با هنرهای اسلامی، بومی و ملی از اهداف آموزش و پرورش است. این آشنایی به نسل آینده امکان می‌دهد که علاوه بر آشنایی با میراث گذشته‌ها، لذت ببرند.

خوشنویسی یا خط‌نمایی به معنی زیبانویسی یا نوشتن به سبب و با خلق زیبایی است و هنری است که این فرایند به اوج انجام می‌گردد و خوش‌نویس نام دارد، به خصوص زمانی که خوش‌نویسی صرفاً به شخص باشد. گاهی درک خوشنویسی به عنوان یک هنر محسوب می‌شود. به نظر می‌رسد برای درک و لذت بردن از تجربه به بصری خوشنویسی باید بدانیم خوشنویس افزون بر مهارت یک متن، سعی داشته اثری به سبب و با ارزش‌های زیبایی‌شناختی خلق کند. از این رو خوشنویسی به مهارتی ساده و خط‌ساز و حتی طراحی حروف و صفحه‌آرایی متفاوت است. همچنین از آنجایی که این هنر جنبه‌هایی از سبک را در دل خود دارد باید آن را تا حدی از تکیه‌گرانی که مبتنی بر ارزش‌های کلاسیک مدرن و کارهای چاپی است، دور کرد.

دوره‌ای است که برای ویرایش و نگارش خط تحریری در نمونه‌ها و کتاب‌ها استفاده شده است و تأکید کتاب بر خط تحریری است. در کلاس درس ساعت هشتاد و هفت دقیقه ۲ ساعت است که یک ساعت را به خوشنویسی و یک ساعت را به نوشتن پرداخته شود.

در ساعت خوشنویسی از دانش آموزان بخواهید که با توجه به متن کتاب چند سطر را به عنوان خط تحریری بنویسند و تمرین کنند. در طی چند جلسه کار کردن کم‌کم از آنها بخواهید و سبب خوشنویسی بیایند و با قلم‌نی نیز تمرین نمایند. این کتاب به صورت قسمت به قسمت و تقسیم‌بندی حروف تقسیم شده است که شما می‌توانید هم با قلم و خودکار یا خودنویس به صورت خط تحریری تمرین کنید و هم به صورت خوشنویسی نستعلیق و با قلم‌نی و دوات و مرکب تمرین کنید.

همنبر جوی گرامی قبل از شروع به تمرین موارد زیر را مطالعه نموده و سعی کنید در تمامی مراحل تمرین به این محکات عمل نمایید. امید است با تلاش و تمرین مداوم شما و الطاف خداوندی بتوانید از خط خوش و خوانایی بهره مند شوید.

۱. ابتدا خوب و با دقت نگاه کنید.
 ۲. چند بار از روی درس کپی کرده و به آرامی بنویسید. برای کپی از کاغذ پوستی یا کالک استفاده کنید.
 ۳. پس با دقت رونویسی کنید.
 ۴. پس از اتمام رسم‌اندن در سه و تمرینات این جزوه می‌توانید از متن های کتب مختلف مثل کتابهای دوره‌ی ابتدایی بهت‌ترین استفاده کنید.
 ۵. برای نوشتن از کاغذ خط و استفاده کنید و نیز دراد، خودکار، خودنویس و روان‌نویس برای نوشتن مناسب هستند.
 ۶. در نوشتن عجله نگذرده و آهسته تمرین کنید.
 ۷. قبل از اینکه درس را کاملاً تمرین نکرده و فهمیده‌اید، درس بعدی را شروع نکنید.
- متن این کتاب طوری برنامه‌ریزی گردیده که شما می‌توانید علاوه بر یادگیری، زیاده از سرسریقت به‌رادر، خودکار، خودنویس و روان‌نویس می‌توانید از طریق قسمتی نیز تمرین نمایید.
- علی‌کرمی^۱، محمود صادقی^۱، مرتضی زارعی^۲

۱. انواب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش کهدار

۲. استاد دانشگاه آزاد اسلامی، گروه علوم تربیتی، واحد کهدار، ایران
afialamarvdasht@gmail.com